

HFD 2020 ref. 68

Vid tillämpning av de s.k. ränteavdragsbegränsningsreglerna har investerarna i en fond ansetts vara långgivare till ett bolag när fordringarna på bolaget har ingått i fondförmögenheten. De investerare som är företag har vidare ansetts vara i intressegemenskap med bolaget.

24 kap. 10 a och b §§ inkomstskattelagen (1999:1229)¹

Högsta förvaltningsdomstolen meddelade den 4 december 2020 följande dom (mål nr 2095–2097-19).

Bakgrund

1. Huvudregeln är att ett företags ränteutgifter ska dras av från dess inkomster. Företag som ingår i en intressegemenskap, t.ex. företag i samma koncern, får dock enligt de s.k. ränteavdragsbegränsningsreglerna bara under vissa särskilt angivna förutsättningar dra av ränteutgifter avseende en skuld till ett annat företag i intressegemenskapen. Syftet med reglerna är att motverka skatteplanering som går ut på att ränteutgifter dras av medan motsvarande ränteinkomster inte beskattas alls eller beskattas väldigt lågt.

2. Apolus Holding AB (bolaget) är ett helägt dotterbolag till det luxemburgska bolaget Alimak Hek HoldCo S.à.r.l. (moderbolaget). I bolagsregistret i Luxemburg anges att moderbolaget i sin tur ägs av fem s.k. limited partnerships (partnerskapen) till knappt 96 procent och av ett annat bolag till drygt 4 procent.

3. Partnerskapen har bildats i Jersey av cirka 130 investerare. Ett partnerskap är en kontraktsrättslig konstruktion som i sig inte är en juridisk person eller ett skattesubjekt. Det kan inte ingå avtal eller inneha tillgångar eller skulder.

4. De fem partnerskapen utgör tillsammans en fond, Triton II. Fonden förvaltas av två s.k. general partners, Triton Managers II Ltd och TFF Ltd (GP-bolagen). TFF Ltd är general partner för ett partnerskap medan Triton Managers II Ltd är general partner för de fyra övriga.

5. Bolaget erhöll lån från moderbolaget för att finansiera ett bolagsförvärv. Moderbolaget genomförde därefter ett återköp av sina egna aktier och betalade återköpet genom att fordringarna på bolaget överläts till GP-bolagen i deras egenskap av general partners för ("acting as general partner of") partnerskapen.

¹ Se SFS 2012:757. Numera finns motsvarande reglering i 24 kap. 16 och 18 §§ inkomstskattelagen.

6. Bolaget yrkade avdrag för räntorna avseende dessa lån i sina deklarationer för beskattningsåren 2013 och 2014.

7. Skatteverket beslutade att inte medge bolaget avdrag för räntorna. Skatteverket ansåg att det var GP-bolagen som var bolagets långgivare och att bolaget och GP-bolagen var i intressegemenskap med varandra.

8. Bolaget överklagade till Förvaltningsrätten i Stockholm som avslag överklagandet i den del som avsåg ränteutgifter hänförliga till lån från Triton Managers II Ltd men biföll överklagandet i den del som avsåg ränteutgifter hänförliga till lån från TFF Ltd och upphävde Skatteverkets beslut i den delen. Som skäl för beslutet angavs att bägge GP-bolagen var långgivare till bolaget men att endast Triton Managers II Ltd var i intressegemenskap med detta.

9. Både Skatteverket och bolaget överklagade till Kammarrätten i Stockholm som avslag bolagets överklagande och biföll Skatteverkets. Därmed fastställdes Skatteverkets beslut i sin helhet. Kammarrätten ansåg att GP-bolagen var bolagets långgivare och att bägge GP-bolagen var i intressegemenskap med bolaget då TFF Ltd inte hade någon självständig ställning gentemot Triton Managers II Ltd.

Yrkanden m.m.

10. *Apolus Holding AB* yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen, med ändring av kammarrättens dom, ska undanröja Skatteverkets beslut. Bolaget yrkar vidare att ett förhandsavgörande från EU-domstolen ska hämtas in när det gäller frågan om det är förenligt med unionsrätten att vägra bolaget avdrag för ränteutgifterna. Slutligen yrkar bolaget ersättning för kostnader i förvaltningsrätten, kammarrätten och Högsta förvaltningsdomstolen med sammanlagt 2 982 336 kr. Bolaget anför följande.

11. Det är investerarna i fonden som är långgivare till bolaget eftersom moderbolaget har överlåtit sina fordringar på bolaget till fonden. Vid överlåtelsen har GP-bolagen i egenskap av general partners agerat motparter på uppdrag av fondens investerare. Det är således investerarna och inte GP-bolagen som äger fordringarna. GP bolagen har en ovillkorlig skyldighet att föra över ränteinkomsterna, efter avdrag för GP-bolagens arvode och andra utgifter, till investerarna. Fonden redovisas löpande som ett enkelt bolag och alla transaktioner som sker hänförs till investerarna uppdelat per investering och tillgångstyp, så att investerarna i sin tur ska kunna redovisa transaktionerna enligt tillämpliga skatte- och redovisningsregler.

12. *Skatteverket* anser att överklagandet och yrkandet om att förhandsavgörande ska hämtas in ska avslås samt att skäligen ersättning för bolagets kostnader är sammanlagt 475 000 kr för samtliga instanser. Skatteverket anför följande.

13. Det är GP-bolagen som är långgivare till bolaget. Investerarna ansvarar inte för fondens skulder och förpliktelser utan enbart för det kapital som de har åtagit sig att skjuta till. Det är endast en general partner som har rätt att företräda ett partnerskap. Att fondens förmögenhetsmassa redovisas separat och inte i GP-bolagens egen bokföring innebär inte att GP-bolagen inte är långgivare. Det faktum att vissa investerare har en skyldighet, till följd av lagstiftning i det land där de hör hemma, att redovisa inkomster och utgifter i fonden medför inte att de ska ses som långgivare vid tillämpningen av de svenska ränteavdragsbegränsningsreglerna.

Skälen för avgörandet

Frågorna i målen

14. Frågorna i målen är vem eller vilka som ska anses vara ett bolags långgivare vid tillämpningen av ränteavdragsbegränsningsreglerna samt om bolaget och dess långgivare ska anses vara i intressegemenskap.

Rättslig reglering m.m.

15. Ränteavdragsbegränsningsreglerna finns i 24 kap. inkomstskattelagen (1999:1229), IL. Reglerna återges nedan i den lydelse som gällde under de i målen aktuella beskattningsåren, dvs. 2013 och 2014.

16. Enligt huvudregeln i 10 b § får ett företag som ingår i en intressegemenskap inte – om inte annat följer av 10 d eller 10 e § – dra av ränteutgifter avseende en skuld till ett företag i intressegemenskapen. I 10 a § första stycket anges att företag ska anses vara i intressegemenskap med varandra bl.a. om ett av företagen, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i det andra företaget. Av andra stycket i den paragrafen framgår att med företag avses juridiska personer och svenska handelsbolag.

17. Enligt 10 d § första stycket ska ränteutgifter avseende sådana skulder som avses i 10 b § dras av om inkomsten som motsvarar ränteutgiften skulle ha beskattats med minst 10 procent enligt lagstiftningen i den stat där det företag inom intressegemenskapen som faktiskt har rätt till inkomsten hör hemma, om företaget bara skulle ha haft den inkomsten (den s.k. tioprocentsregeln). I sista stycket anges att ränteutgiften dock inte får dras av om det huvudsakliga skälet till att skuldförhållandet har uppkommit är att intressegemenskapen ska få en väsentlig skatteförmån.

18. Av 10 e § första stycket (den s.k. ventilen) framgår att även om förutsättningarna i tioprocentsregeln inte är uppfyllda ska

ränteutgifter avseende sådana skulder som avses i 10 b § dras av om det skuldförhållande som ligger till grund för ränteutgiften är huvudsakligen affärsmässigt motiverat. Detta gäller dock bara om det företag inom intressegemenskapen som faktiskt har rätt till inkomsten som motsvarar ränteutgiften uppfyller vissa i bestämmelsen närmare angivna villkor.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Utgångspunkter för prövningen

19. En grundläggande förutsättning för att ränteavdragsbegränsningsreglerna ska vara tillämpliga på bolagets ränteutgifter är att dessa avser skulder till ett eller flera företag som är i intressegemenskap med bolaget. Med företag avses endast juridiska personer och svenska handelsbolag. För att avgöra om ränteutgifterna avser sådana skulder ska först bedömas vem eller vilka som är bolagets långgivare. Om bolagets långgivare är företag ska vidare bedömas om bolaget och långgivaren eller långgivarna är i intressegemenskap med varandra.

20. Om dessa prövningar utfaller så att åtminstone någon av bolagets långgivare är ett företag i intressegemenskap med bolaget så uppkommer även frågan om ränteutgifterna avseende skulderna till den eller dessa långgivare ändå ska dras av med stöd av tioprocentregeln eller ventilen.

Vem eller vilka är bolagets långgivare?

21. Moderbolaget, som var bolagets ursprungliga långgivare, har överlåtit fordringarna på bolaget till GP-bolagen. Enligt överlåtelseavtalet förvärvade GP-bolagen fordringarna för partnerskapens, dvs. fondens, räkning. Detta skulle kunna tala för att det är fonden som sådan som är bolagets långgivare. Fonden saknar dock rättskapacitet och kan inte äga tillgångar, vilket innebär att den inte heller kan vara långgivare. Detsamma gäller de enskilda partnerskapen.

22. Frågan är då om det är GP-bolagen eller investerarna i fonden som är bolagets långgivare.

23. En kontraktsrättslig fond som den nu aktuella, som består av ett eller flera partnerskap, utgör alltså inte en juridisk person utan är en speciell avtalskonstruktion. Av fondavtalen mellan GP-bolagen och investerarna framgår att investerarnas skyldighet främst är att bidra med kapital till fonden men att de inte ska ta del i förvaltningen eller kontrollen av fondens verksamhet. Varje investerares del av tillgångarna ska redovisas på ett separat konto och investerarna har rätt att ta del av vinster som uppstår när tillgångarna realiserar. GP-bolagen förvaltar fonden, företräder

investerarna mot utomstående och kan binda dem mot tredje man. GP bolagen är skyldiga att ta emot amorteringar och räntebetalningar för fondens räkning. GP-bolagen ska handla uteslutande i investerarnas intresse mot en ersättning som utgår ur fondens förmögenhet. Fondens tillgångar får inte sammanblandas med GP-bolagens tillgångar eller tas upp i deras redovisningar. Tillgångarna är vidare sakrättsligt skyddade mot GP-bolagens borgenärer.

24. Genom denna speciella avtalskonstruktion har den egentliga äganderätten till fondförmögenheten således separerats från förvaltningen av tillgångarna. Det innebär att det är investerarna som gemensamt äger tillgångarna i fonden, däribland fordringarna på bolaget, och som har rätt till avkastningen på dem i form av bl.a. ränteinkomster (jfr HFD 2020 ref. 31, punkt 23 och prop. 2002/03:150 s. 115 f.). Högsta förvaltningsdomstolen finner mot denna bakgrund att det är investerarna i fonden som får anses vara bolagets långivare.

Är bolaget och de investerare i fonden som är företag i intressegemenskap med varandra?

25. Ränteavdragsbegränsningsreglerna är som har framgått tillämpliga endast på räntor som avser skulder till de investerare som är företag. Den del av räntorna som avser skulder till investerare som inte är företag träffas alltså inte av dessa regler. För att den del av räntorna som avser skulder till investerare som är företag ska omfattas av regleringen krävs som nämnts vidare att dessa investerare kan anses vara i intressegemenskap med bolaget. Högsta förvaltningsdomstolen går nu över till att pröva om så är fallet.

26. Enligt 24 kap. 10 a § första stycket IL ska företag anses vara i intressegemenskap med varandra bl.a. om ett av företagen, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i det andra företaget.

27. I förarbetena anges att uttrycket väsentligt inflytande innebär att i vart fall en ägarandel strax under 50 procent kan beaktas. Det konstateras vidare att uttrycket väsentligt inflytande inte är nytt i inkomstskattelagen och att tidigare förarbetsuttalanden fortfarande äger giltighet i tillämpliga delar. Därtill framhålls att vid bedömningen av om ett väsentligt inflytande föreligger är även andra faktorer än storleken på ägarandelen av betydelse (prop. 2012/13:1 s. 239).

28. Det kan vidare noteras att i princip samma definition av intressegemenskap finns i de s.k. skalbolagsreglerna i 49 a kap. IL. Av förarbetena till den regleringen framgår att uttrycket väsentligt inflytande är avsett att omfatta även det fallet att ett stort antal samverkande fysiska personer äger ett och samma skalbolag via bolag som ägs av var och en av dem. Detta gäller även om ägarbolagens respektive ägarandel i skalbolaget är liten (prop.

2001/02:165 s. 71). Förarbetsuttalandet bör kunna tjäna till vägledning även vid tolkningen av definitionen i ränteavdragsbegränsningsreglerna.

29. När det gäller det nu aktuella fallet kan konstateras att bolaget är helägt av moderbolaget, vars andelar i sin tur till största delen (nästan 96 procent) ingår i fondförmögenheten. Som har framgått ovan (se punkt 24) är det investerarna i fonden som får anses äga dessa andelar och därmed också indirekt andelarna i bolaget. Ägarandelen för var och en av investerarna är dock så liten att den i sig inte medför ett väsentligt inflytande i bolaget.

30. Genom fondavtalen har investerarna emellertid överlåtit förvaltningen av tillgångarna i fonden på GP-bolagen. Det inflytande i bolaget som följer med ägandet har därmed samlats hos GP-bolagen. GP-bolagen får vidare genom den valda avtalsstrukturen anses samverka på ett sådant sätt att de tillsammans utövar förvaltningen av fonden för samtliga investerares räkning. Investerarna och GP-bolagen får därför anses gemensamt ha ett väsentligt inflytande i bolaget, vilket innebär att de investerare som är företag får anses vara i intressegemenskap med bolaget i den mening som avses i 24 kap. 10 a § första stycket IL.

Ska avdrag för ränteutgifterna medges med stöd av tioprocentsregeln eller ventilen?

31. Högsta förvaltningsdomstolen har således funnit att investerarna i fonden ska anses vara bolagets långgivare och att de investerare som är företag är i intressegemenskap med bolaget. Bolaget har därmed rätt till avdrag för de ränteutgifter som hänförs till skulder till dessa investerare endast om det finns förutsättningar för det enligt tioprocentsregeln eller ventilen.

32. Underinstansernas prövning av tioprocentsregeln och ventilen har gjorts utifrån premissen att det är GP-bolagen som har rätt till de ränteinkomster som motsvarar ränteutgifterna. Enligt Högsta förvaltningsdomstolens bedömning är det dock investerarna som har rätt till dessa inkomster (se punkt 24). Det ankommer inte på Högsta förvaltningsdomstolen att som första instans utifrån den premissen ta ställning till om förutsättningarna för avdrag enligt dessa regler är uppfyllda. Målen ska därför visas åter till Skatteverket för prövning av denna fråga.

Sammanfattning

33. Det är investerarna i fonden som ska anses vara bolagets långgivare. Den del av ränteutgifterna som avser skulder till investerare som inte är företag träffas inte av ränteavdragsbegränsningsreglerna utan är fullt ut avdragsgilla. Den del av ränteutgifterna som avser skulder till investerare som är företag, dvs. juridiska personer eller

svenska handelsbolag, omfattas däremot av dessa regler eftersom investerarna och bolaget får anses vara i intressegemenskap med varandra. Det ankommer på Skatteverket att pröva om dessa ränteutgifter ändå ska dras av med stöd av tioprocentsregeln eller ventilen.

Förhandsavgörande från EU-domstolen

34. Bolaget har yrkat att Högsta förvaltningsdomstolen ska hämta in ett förhandsavgörande från EU-domstolen när det gäller frågan om det är förenligt med unionsrätten att vägra bolaget avdrag för ränteutgifterna. Den frågan aktualiseras dock först om det har konstaterats att de svenska bestämmelserna innebär att bolaget inte ska medges avdrag för viss del av ränteutgifterna, vilket Högsta förvaltningsdomstolen inte tar ställning till i denna dom. Den väckta unionsrättsliga frågan saknar alltså betydelse för avgörandet av målen och yrkandet om att hämta in förhandsavgörande ska därför avslås.

Ersättning för kostnader

35. Bolaget har fått delvis bifall till sitt överklagande och målen avser en fråga som är av betydelse för rättstillämpningen. Det finns därför förutsättningar för att bevilja bolaget ersättning för kostnader som det skäligen har behövt för att ta till vara sin rätt.

36. Bolaget har yrkat ersättning för kostnader i förvaltningsrätten med 921 025 kr, i kammarrätten med 477 434 kr och i Högsta förvaltningsdomstolen med 1 598 877 kr, sammanlagt 2 997 336 kr. Kammarrätten har beviljat bolaget ersättning med 15 000 kr för dess kostnader i förvaltningsrätten. Bolagets återstående ersättningsyrkande uppgår därmed till sammanlagt 2 982 336 kr. Skatteverket anser att skälig ersättning för kostnader är 75 000 kr i förvaltningsrätten, 100 000 kr i kammarrätten och 300 000 kr i Högsta förvaltningsdomstolen, sammanlagt 475 000 kr.

37. Av de kostnadsspecifikationer som har lämnats in till förvaltningsrätten och kammarrätten framgår inte tidsåtgången för de olika arbetsåtgärder som anges, vem som har utfört respektive åtgärd eller hur den genomsnittliga timkostnaden har beräknats. När det gäller kostnaderna i Högsta förvaltningsdomstolen har bolaget däremot lämnat in underlag som uppfyller de krav som ställs på att kostnaderna ska specificeras. Av underlagen framgår att kostnaderna avser ersättning för 448,75 timmars arbete som har utförts av ombuden till en timkostnad om 4 598 kr respektive 4 200 kr och av biträden till ombuden till en timkostnad om 2 616 kr respektive 3 000 kr. Den genomsnittliga timkostnaden för det utförda arbetet uppgår till 3 560 kr.

38. Målens karaktär och svårighetsgrad är sådan att timkostnaderna i Högsta förvaltningsdomstolen får bedömas som skäligen i sig och godtas. När det gäller skäligheten i den uppgivna tidsåtgången i Högsta förvaltningsdomstolen bör följande beaktas.

39. Bolagets talan i underinstanserna fördes av det ena av ombuden. I Högsta förvaltningsdomstolen har bolaget haft två ombud som enligt de ingivna kostnadsspecifikationerna har biträtt bolaget med i princip samma arbetsåtgärder. Det nya ombudet har vidare lagt ned arbete på inläsning av målen. Det har inte kommit fram att den kostnadsökning som tillkomsten av ytterligare ett ombud har lett till är motiverad. Bolagets inlagor innehåller dessutom en hel del upprepningar av vad som tidigare har anförts i underinstanserna och har i dessa delar inte fört processen framåt. Även i övrigt framstår den tid som har lagts ned på de olika arbetsåtgärderna som väl tilltagen.

40. Sammanfattningsvis kan konstateras att kostnadsunderlagen i förvaltningsrätten och kammarrätten är bristfälliga och att den uppgivna tidsåtgången i Högsta förvaltningsdomstolen framstår som alltför väl tilltagen. En sammantagen skälighetsbedömning måste därför göras. Vid denna bedömning finner Högsta förvaltningsdomstolen att bolaget bör beviljas ersättning med sammanlagt 700 000 kr för kostnaderna i samtliga instanser.

Högsta förvaltningsdomstolens avgörande

Högsta förvaltningsdomstolen avslår yrkandet om att förhandsavgörande från EU domstolen ska hämtas in.

Högsta förvaltningsdomstolen bifaller överklagandet delvis och förklarar, med ändring av underinstansernas avgöranden, att det är investerarna i fonden Triton II som ska anses vara Apolus Holding AB:s långivare och att de investerare som är företag är i intressegemenskap med bolaget. Högsta förvaltningsdomstolen visar målen åter till Skatteverket för fortsatt handläggning i enlighet med vad som anges i domskälen.

Högsta förvaltningsdomstolen beviljar Apolus Holding AB ersättning för kostnader med 700 000 kr.

Högsta förvaltningsdomstolen fastställer vad kammarrätten har beslutat om sekretess.

I avgörandet deltog justitieråden *Jermsten, Ståhl, Saldén Enérus, von Essen* och *Rosén Andersson*. Föredragande var justitiesekreteraren Birgitta Fors Almassidou.

I det följande redovisas förvaltningsrättens och kammarrättens avgöranden endast i de delar som gäller frågorna om vem som är bolagets långgivare och om det föreligger en intressegemenskap mellan bolaget och dess långgivare.

Förvaltningsrätten i Stockholm (2017-11-17, ordförande Nyström):

Långgivare till bolaget avseende övriga lån²

Förvaltningsrätten har därefter att ta ställning till vem som ska anses ha lämnat de aktuella lånen i övrigt till bolaget.

Bolaget anser att det är investerarna via fonden som ska ses som bolagets långgivare. Skatteverket menar å andra sidan att det är Triton Managers II Ltd och TFF Ltd (GP-bolagen) som ska anses vara parter i låneavtalet.

Fonden består av fem limited partnerships; Triton Fund II LP, TWO Triton Fund (executives) LP, TWO Triton Fund II No. 2 LP, TWO Triton Fund F&F LP och TWO Triton Fund F&F No. 2 LP. Fonden förvaltas av två general partners, Triton Managers II Ltd och TFF Ltd. TFF Ltd agerar som general partner för TWO Triton Fund F&F LP medan Triton Managers II Ltd är general partner för fondens övriga limited partnerships.

I Notice of Assignment daterad den 17 december 2012 anges att bolagets moderbolag har överlåtit samtliga sina fordringar till Triton Managers II Ltd, i egenskap av general partner (GP) för flera Triton limited partnerships, TFF Ltd, i egenskap av GP för TWO Triton F&F LP, och TK II CoInvest S.å.r.l. Detta ger således uttryck för att GP-bolagen företräder fonden vid överlåtelsen av låneavtalen. Därutöver framgår av nationell lagstiftning på Jersey att alla skulder och förpliktelser som en general partner påtar sig i utförandet av verksamhet för ett limited partnership ska anses vara en skuld eller förpliktelse hos aktuellt limited partnership. Dessa omständigheter talar i och för sig för att lånen ska anses vara lämnade av fonden. Det är emellertid ostridigt att fonden och respektive limited partnership inte är juridiska personer och därmed inte kan ingå avtal. Det framgår inte heller av lånehandlingarna att GP-bolagen övertagit fordringarna för de enskilda investerarnas räkning. I Limited Partnership Agreement, som reglerar förhållandet mellan investerare, GP-bolag och limited partnership, framgår av punkt 3.1 och 3.2 att investerarna gör kapitaltillskott till fonden och att ränta inte betalas på kapitaltillskottet. I avsnitt 6 "Allocation of Income, Gains and Losses; Cash Distributions", som styr hur fondens överskott respektive underskott ska fördelas, kan inte heller utläsas att investerarna skulle få ränta på insatt kapital. Det har inte heller framkommit att det skulle finnas några separata låneavtal mellan bolaget och investerarna.

För att visa att var och en av investerarna ändå har en definierad fordran på bolaget har bolaget lämnat in bl.a. handlingar som ska visa hur investerare deklarerar räntan. Bolaget har även pekat på att det i fonderapporter sker en särredovisning av bolagets ränta. I likhet med Skatteverket anser

² Bolaget medgavs avdrag för ränteutgifter på lån från TK II CoInvest S.å.r.l. (red. anm.).

förvaltningsrätten att det av inlämnat underlaget inte framgår att bolaget har ett lån från någon enskild investerare. Det förhållande att ränta nämns i underlaget ger inte stöd för att var och en av investerarna skulle anses som långivare till bolaget.

Förvaltningsrätten anser mot bakgrund av det ovanstående att GP-bolagen ska anses vara parter i Notice of Assignment daterad den 17 december 2012 och därmed långivare till bolaget (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 29 september 2015 i mål nr 481-14 samt RÅ 2003 not 67 och 160).

Frågan är då om det föreligger intressegemenskap mellan GP-bolagen och bolaget.

Intressegemenskap

Förvaltningsrätten kommer nedan, för respektive GP-bolag, att bedöma om intressegemenskap med bolaget föreligger.

Vad först gäller frågan om intressegemenskap mellan bolaget och TFF Ltd gör förvaltningsrätten följande bedömning. TFF Ltd är enligt utredningen i målet enbart general partner för TWO Triton Fund F&F LP. Av handlingarna i målet framgår inte att TFF Ltd i egenskap av general partner för TWO Triton Fund F&F LP tecknat eller betalat några aktier i bolagets moderbolag Alimak Hek HoldCo S.à.r.l. TFF Ltd kan således inte, av vad som framgår i målen, kopplas till något ägande i bolaget. Av utredningen i målen kan endast utläsas att TFF Ltd i egenskap av general partner övertagit en fordran moderbolaget haft på bolaget. Det framgår vidare av utredningen att TWO Triton Fund F&F LP utgör 2,72 procent av fonden. Mot denna bakgrund anser förvaltningsrätten att utredningen inte styrker att TFF Ltd på grund av ägarandel haft ett sådant väsentligt inflytande i bolaget som gör att intressegemenskap förelegat mellan TFF Ltd och bolaget i den bemärkelse som avses i 24 kap. 10 a § IL. Skatteverket har inte heller inkommit med något underlag som ger stöd för att TFF Ltd skulle ha ett väsentligt inflytande i bolaget på annat sätt eller att de skulle ha stått under i huvudsak gemensam ledning. Förvaltningsrätten konstaterar därmed att ränteutgifter hänförliga till lån från TFF Ltd inte avser en skuld till ett företag i intressegemenskapen. Bolagets överklagande ska således avseende ränteutgifter hänförliga till TFF Ltd bifallas, och de yrkade ränteavdragen i denna del för beskattningsåren 2013 och 2014 ska alltså medges.

Vad därefter gäller frågan om intressegemenskap mellan bolaget och Triton Managers II Ltd gör förvaltningsrätten följande bedömning. Bolaget är dotterbolag till Alimak Hek HoldCo S.à.r.l. Moderbolaget ägs i sin tur, enligt bolagsregistret i Luxemburg, av respektive limited partnership samt TK II CoInvest S.à.r.l. Som konstaterats saknar emellertid fonden och respektive limited partnership rättskapacitet och kan därmed i realiteten inte anses vara legala ägare av några aktier. Av handlingen ”Formulaire de réquisition: Société commerciale” upprättad den 10 januari 2007 framgår att Triton Managers II Ltd var med och bildade moderbolaget. Det framgår också att Triton Managers II Ltd är den part som tecknat och betalat för aktierna i moderbolaget för fyra limited partnerships räkning (Triton Fund II LP, TWO Triton Fund (Executives) LP,

TWO Triton Fund F&F LP och TWO Triton Fund F&F 2 LP). Förvaltningsrätten anser mot denna bakgrund att Triton Managers II Ltd är den part som måste anses vara huvudägare i moderbolaget och därmed indirekt i bolaget. Förvaltningsrätten finner således att bedömningen av frågan om intressegemenskap ska göras i förhållande till Triton Manager II Ltd i dess egenskap av ägare och långgivare (jfr Kammarrätten i Stockholms dom den 29 september 2015 i mål nr 481-14).

Av utredningen i målet framgår vidare att de limited partnerships, för vilka Triton Managers II Ltd tecknat och betalat aktierna, står registrerade på en klar majoritet av aktierna i bolagets moderbolag Alimak Hek HoldCo S.à.r.l. Med beaktande av att Triton Managers II Ltd enligt förvaltningsrättens bedömning är ägare till aktierna finner förvaltningsrätten att Triton Managers II Ltd på grund av ägarandel haft ett sådant väsentligt inflytande i bolaget som gör att intressegemenskap förelegat mellan Triton Managers II Ltd och bolaget i den bemärkelse som avses i 24 kap. 10 a § IL. Förvaltningsrätten konstaterar därmed att ränteutgifter hänförliga till lån från Triton Managers II Ltd avser en skuld till ett företag i intressegemenskapen. Som utgångspunkt får ränteutgifterna därmed enligt 24 kap.10 b § IL inte dras av.

[...]

Sammanfattning

Förvaltningsrättens slutsats är således att bolaget inte kan medges avdrag för ränteutgifter hänförliga till lån från Triton Managers II Ltd vare sig enligt någon bestämmelse i 24 kap. IL eller med stöd av EU-rätten eller skatteavtal. Överklagandet avseende avdrag för dessa ränteutgifter ska därför avslås. Bolaget ska dock som framgår ovan medges avdrag för ränteutgifter hänförliga till lån från TFF Ltd för beskattningsåren 2013 och 2014 och ränteutgifter hänförliga till lån från TK II CoInvest S.à.r.l. för beskattningsåret 2013.

– Förvaltningsrätten upphäver de överklagade beskattningsbesluten i den del de avser ränteutgifter hänförliga till lån från TFF Ltd för beskattningsåren 2013 och 2014 och ränteutgifter hänförliga till lån från TK II CoInvest S.à.r.l. för beskattningsåret 2013, och medger Apolus Holding AB avdrag för dessa ränteutgifter. – Förvaltningsrätten avslår överklagandet i övrigt. – Förvaltningsrätten tillerkänner Apolus Holding AB ersättning för kostnader i ärendet hos Skatteverket avseende beskattningsår 2014 med 25 000 kr, och för kostnader i målen hos förvaltningsrätten med 75 000 kr.

Kammarrätten i Stockholm (2019-02-28, Jönsson, Hammar och Mathiasson):

Vem har förvärvat fordringarna?

Att GP-bolagen har förvärvat fordringarna ”acting as general partner of” de fem partnerskapen indikerar, liksom vad som följer av nationell lagstiftning på Jersey, att GP-bolagen förvärvat fordringarna för partnerskapens räkning. Såsom anförts ovan kan det dock inte vara fonden eller partnerskapen som har förvärvat fordringarna eftersom dessa saknar rättskapacitet.

Det framgår inte av utredningen att GP-bolagen har förvärvat fordringarna direkt för respektive investerares räkning eller att det har träffats några låneavtal direkt mellan Apolus och investerarna. Ingenting utvisar att investerarna har kunnat kräva utbetalning av ränta direkt från Apolus. Utifrån Notice of Assignment, partnerskapsavtalen och lagstiftningen på Jersey framstår det tvärtom som att Apolus endast kunnat betala räntan med befriande verkan till GP-bolagen. Det framgår inte heller att investerarna kunnat agera som långgivare genom att t.ex. driva in skulden eller överlåta fordran. Det framgår i stället att dessa befogenheter varit samlade hos GP-bolagen. Utifrån partnerskapsavtalen finns det heller ingen möjlighet för investerarna att åstadkomma något sådant genom att ge bindande handlingsdirektiv till GP-bolagen. Detta gäller oavsett om investerarna agerar kollektivt eller inte. Detta talar för att det är GP-bolagen som har förvärvat fordringarna.

M.S. har redogjort för redovisningen till investerarna av fondens verksamhet och J.J.S. har beskrivit hur GP-bolagen upprättar deklarationer åt investerare i vissa länder, bl.a. Tyskland. Bolaget har fört fram material av vilket det framgår att åtminstone vissa investerare tagit upp räntebelopp som emanerar från de i målen aktuella fordringarna till beskattning. Att belopp som i stort sett motsvarar ränteintäkterna delats ut från GP-bolagen till investerarna i proportion till varje investerares satsade kapital visar emellertid inte att investerarna har förvärvat fordringarna. Något annat som visar att det är investerarna som har förvärvat fordringarna har inte kommit fram.

Med hänsyn till det anförda bedömer kammarrätten att GP-bolagen och inte investerarna har förvärvat fordringarna och utgör långgivare.

Vem/vilka är i intressegemenskap med Apolus?

Apolus anser att investerarna har förvärvat fordringarna och att bolaget inte är i intressegemenskap med investerarna samt att avdrag för ränteutgifterna därför ska medges enligt huvudregeln i 16 kap. 1 § IL. Skatteverket gör gällande att det finns intressegemenskap mellan Apolus och GP-bolagen och att avdrag varken kan medges med stöd av tioprocentregeln eller ventilen.

Av 24 kap. 10 a § IL följer att företag ska anses vara i intressegemenskap med varandra om ett av företagen, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i det andra företaget eller om företagen står under i huvudsak gemensam ledning. I förarbetena anges att uttrycket väsentligt inflytande innebär att i vart fall en ägarandel strax under 50 procent kan beaktas (prop. 2012/13:1 s. 239).

Apolus moderbolag Alimak Hek HoldCo Sarl ägs enligt bolagsregistret i Luxemburg i huvudsak av de fem partnerskapen. En mindre del ägs av TK II Coinvest Sarl. Fyra av partnerskapen företräds av Triton Managers II Ltd. och ett av partnerskapen, som endast utgör 2,72 procent av fonden, företräds av TFF Ltd. Eftersom partnerskapen saknar rättskapacitet kan de inte i sig själva anses vara ägare av moderbolaget. Genom partnerskapsavtalen och regleringen i den nationella lagstiftningen på Jersey är förvaltningen av partnerskapen och fonden överförd till GP-bolagen. Som ovan angivits kan investerarna, varken enskilt eller kollektivt, ge bindande handlingsdirektiv till GP-bolagen. Mot denna bakgrund står det enligt kammarrätten klart att Triton Managers II Ltd, som företräder 97,28

procent av fonden, via Apolus moderbolag, genom ägande eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande i Apolus.

Det är Apolus som ska göra sannolikt att de aktuella räntebetalningarna är avdragsgilla. Apolus har framfört att förvaltningen av partnerskapen är åtskild och att skälet till att TWO Triton Fund F&F LP har en separat förvaltare är att det finns en annan ekonomisk uppgörelse och ett annat avtal jämfört med övriga investerare och partnerskap.

Lånen till Apolus är reglerade i samma Notice of Assignment för bägge GP-bolagen och båda bolagen tillhör samma riskkapitalfondstruktur. Triton Managers II Ltd. var GP-bolag även för det partnerskap som TFF Ltd. numera företräder vid den tidpunkt då Apolus moderbolag bildades. Enligt av Skatteverket ingiven utskrift från Triton II:s hemsida, gjord den 29 juni 2018, är Triton Managers II Ltd. och TFF Ltd. general partners för fonden och såvitt framgår har fonden fyra stycken s.k. General Partner Directors och en Investment Advisory Committee bestående av sex personer. Något underlag som utvisar att investeringar i det limited partnership som företräds av TFF Ltd. skett på annat sätt eller på andra nivåer än vad som skett i de limited partnerships som företräds av Triton Managers II Ltd. har inte framkommit. Detta talar för att TFF Ltd. inte har någon självständig ställning gentemot Triton Managers II Ltd. Kammarrätten gör mot den bakgrunden bedömningen att de två GP-bolagen samverkar på ett sådant sätt att båda måste anses ha ett väsentligt inflytande över Apolus.

Investerarna har var och en relativt låga ägarandelar i fonden (maximalt 6,77 procent). Dessa har också mycket begränsade formella möjligheter att ha inflytande över verksamheten i partnerskapen och i de verksamheter som partnerskapen står som ägare för. Enligt kammarrätten har det inte framkommit att någon av investerarna, vare sig enskilt eller genom samverkan (jfr t.ex. prop. 2012/13:1 s. 239, 2002/03:96 s. 118 och Gäverth i Skattenytt 2002 s. 386, jfr dock även Skatterättsnämnden i ärende nr 151-13/D), har ett väsentligt inflytande över Apolus eller att investerarna och Apolus står under i huvudsak gemensam ledning.

Kammarrätten bedömer således att bägge GP-bolagen är i intresse-gemenskap med Apolus men att investerarna inte är det.

[...]

– Kammarrätten avslår Apolus Holding AB:s överklagande och bolagets ansökan om ersättning för kostnader i kammarrätten. – Kammarrätten bifaller Skatteverkets överklagande och fastställer omprövningsbesluten den 13 november 2015 och den 30 december 2016 såvitt avser ränteutgifter hänförliga till lån från TFF Ltd. – Kammarrätten bifaller Skatteverkets överklagande såvitt avser ersättning för kostnader delvis och sätter ned av förvaltningsrätten beviljad ersättning för kostnader till 15 000 kr i förvaltningsrättens mål och 15 000 kr i Skatteverkets ärende. – Kammarrätten beslutar med stöd av 43 kap. 5 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) att bestämmelserna om sekretess i 27 kap. 1 och 4 §§ ska vara tillämpliga även i fortsättningen för de uppgifter om enskilda personliga och ekonomiska förhållanden som har kommit fram vid kammarrättens muntliga förhandling inom stängda dörrar och som inte tagits in i denna dom.